

Espoon hiippakunta

Työturvallisuus ja työsuojelu

Sari Anetjärvi
lakimiesasessori

Työturvallisuuslaki

- ❖ Työturvallisuuslaki (738/2002) koskee kirkkoa ja seurakuntia.
- ❖ Lain tarkoituksena on
  - parantaa työympäristöä ja työolosuhteita työntekijöiden työkyvyn turvaamiseksi ja ylläpitämiseksi
  - ennalta ehkäistä ja torjua työtapaturmia, ammattitauteja ja muita työstä ja työympäristöstä johtuvia työntekijöiden fyysisen ja henkisen terveyden haittoja.

Työnantajan velvollisuudet

- ❖ Työnantaja on tarpeellisilla toimenpiteillä velvollinen huolehtimaan työntekijöiden turvallisuudesta ja terveydestä.
- ❖ Jos työntekijä tai työsuojeluvaltuutettu tekee ilmoituksen työturvallisuuspuutteesta, työnantajan on kerrottava, mihin toimenpiteisiin esille tulleessa asiassa on ryhdytty tai aiotaan ryhtyä.
- ❖ Työnantajan ja työntekijöiden on yhteistoiminnassa ylläpidettävä ja parannettava työturvallisuutta työpaikalla.

Työntekijän velvollisuudet

- ❖ Työntekijän on noudatettava
  - työnantajan toimivaltansa mukaisesti antamia määräyksiä ja ohjeita.
  - työnsä ja työolosuhteiden edellyttämää turvallisuuden ja terveellisyyden ylläpitämiseksi tarvittavaa järjestystä ja siisteyttä sekä huolellisuutta ja varovaisuutta.
- ❖ Työntekijän on kokemuksensa, työnantajalta saamansa opetuksen ja ohjauksen sekä ammattitaitonsa mukaisesti työssään huolehdittava käytettävissä olevin keinoin niin omasta kuin toisten työntekijöiden turvallisuudesta ja terveydestä.
- ❖ Työntekijän on työpaikalla vältettävä sellaista muihin työntekijöihin kohdistuvaa häirintää ja muuta epäasiallista kohtelua, joka aiheuttaa heidän turvallisuudelleen tai terveydelleen haittaa tai vaaraa.

Työntekijän velvollisuudet

- ❖ Työntekijän on viipymättä ilmoitettava työnantajalle ja työsuojeluvaltuutetulle työolosuhteissa tai työmenetelmissä, koneissa, muissa työvälineissä, henkilönsuojaimissa tai muissa laitteissa havaitsemistaan vioista ja puutteellisuuksista, jotka voivat aiheuttaa haittaa tai vaaraa työntekijöiden turvallisuudelle tai terveydelle.
- ❖ Työntekijän on kokemuksensa, työnantajalta saamansa opetuksen ja ohjauksen sekä ammattitaitonsa mukaisesti ja mahdollisuuksiensa mukaan poistettava havaitsemansa ilmeistä vaaraa aiheuttavat viat ja puutteellisuudet. Työntekijän on ilmoitus myös siitä, että hän on poistanut tai korjannut kyseisen vian tai puutteellisuuden.

Työsuojeluvastuu

- ❖ Työsuojelusta vastaa kunkin työpaikan johto ja esimiehet omien vastualueittensa mukaisesti.
- ❖ Työsuojeluun liittyvät asiat hoidetaan ensisijaisesti työpaikalla.
- ❖ Työsuojelupäällikköön ja työsuojeluvaltuutettuihin voi tarvittaessa ottaa yhteyttä. Heidän tehtävänsä on työsuojelun yhteistoiminnan näkökulmasta varmistaa, että työturvallisuuteen liittyvät asiat hoidetaan asianmukaisesti.

Työsuojelupäällikkö

Työsuojelupäällikön tehtävänä on

- ❖ avustaa työnantajaa ja esimiehiä tehtävissä, jotka liittyvät työsuojelun asiantuntemuksen hankintaan sekä yhteistyöhön työntekijöiden ja työsuojeluviranomaisten kanssa
- ❖ ryhtyä tarpeellisiin toimenpiteisiin työnantajan ja työntekijöiden välisen yhteistoiminnan järjestämiseksi ja ylläpitämiseksi työpaikalla sekä toimia työsuojelua koskevan yhteistoiminnan kehittämiseksi.

Työsuojeluvaltuutetut

Työsuojeluvaltuutetun tehtävänä on

- ❖ edustaa työpaikan työntekijöitä käsiteltäessä työsuojeluun liittyviä yhteistoiminnassa työnantajan kanssa ja suhteessa työsuojeluviranomaisiin
- ❖ oma-aloitteisesti perehtyä työpaikkansa työympäristöön ja työyhteisön tilaan liittyviin työntekijöiden turvallisuuteen ja terveyteen vaikuttaviin asioihin sekä työsuojelusäännöksiin
- ❖ osallistua työsuojelua koskeviin tarkastuksiin ja asiantuntijan tutkimuksiin, jos tämä tai työsuojeluviranomainen katsoo tutkimukseen osallistumisen tarpeelliseksi
- ❖ osaltaan kiinnittää edustamiensa työntekijöiden huomiota työn turvallisuutta ja terveellisyyttä edistäviin seikkoihin.

Laki työsuojelun valvonnasta

- Laissa työsuojelun valvonnasta säädetään myös ev.lut. kirkon osalta työsuojeluviranomaisen (aluehallintovirastot) valvontamenettelystä, joka koskee työsuojelua koskevien säännösten noudattamista.
- Lain tarkoituksena on varmistaa, että työsuojelua koskevia säännöksiä noudatetaan, sekä parantaa työympäristöä ja työolosuhteita työsuojelun viranomaisvalvonnan sekä työnantajan ja työntekijöiden yhteistoiminnan avulla (jälkimmäinen ei koske kirkkoa).
- Työsuojeluviranomainen tarkastaa työpaikkoja ja muita valvonnan kohteita sekä tekee muita lainsäädännössä edellytetyjä toimenpiteitä. Työsuojeluviranomaisen on valvontaa toteuttaessaan edistettävä työnantajan ja työntekijöiden välistä yhteistoimintaa.
- Työsuojelutarkastuksia on tehtävä niin usein ja niin tehokkaasti kuin valvonnan vaikuttavuuden kannalta on tarpeellista.

Mahdolliset toimenpiteet

- Jos työnantaja ei noudata hänelle työsuojeluviranomaisen valvontaan kuuluvissa säännöksissä asetettuja velvollisuuksia, tarkastajan on annettava työnantajalle kirjallinen toimintaohje poistaa tai korjata säännösten vastainen olotila.
- Jos säännösten vastaisesta olotilasta johtuva vaara tai haitta on vähäistä suurempi tai jos työnantaja ei noudata annettua toimintaohjetta, tarkastajan on annettava toimintaohjeen sijasta kirjallinen kehoitus poistaa tai korjata säännösten vastainen olotila.
- Työsuojeluviranomainen voi velvoittaa työnantajan korjaamaan tai poistamaan säännösten vastaisen olotilan asettamassaan määräajassa. Määräaikaa asetettaessa on otettava huomioon aiemmin kehotuksessa asetettu määräaika.
- Työsuojeluviranomainen voi määrätä päätöksessä asetetun velvollisuuden tehosteeksi uhkasakon tai teettämis- tai keskeyttämisuhan.